

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIO

**V. SIMULIKO 2018 M. VASARIO 5 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIO P. URBŠIO
2018 M. KOVO 28 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIŲ V. AČIENĖS, A. NORKIENĖS
IR G. BUROKIENĖS 2018 M. BALANDŽIO 5 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIO
E. PUPINIO 2018 M. BALANDŽIO 5 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIO
V. SIMULIKO 2018 M. BALANDŽIO 18 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIŲ
G. SKAISTĖS IR M. MAJAUSKO 2018 M. LAPKRIČIO 8 D. PASIŪLYMO
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO
ĮSTATYMO NR. I-1336 10 STRAIPSNIO 7 DALIES PAPILDYMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIIP-1630**

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 punktu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. kovo 20 d. sprendimo Nr. SV-S-1148 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Nepritarti Seimo nario V. Simuliko 2018 m. vasario 5 d. pasiūlymui dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10 straipsnio 7 dalies papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1630 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1.1. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalies tikslas – mažinti šešėlinį darbo užmokestį, didinti socialines garantijas ne visą darbo dieną dirbantiems asmenims, gaunantiems darbo užmokestį, mažesnę kaip minimalioji mėnesinė alga. Pagal galiojančius įstatymus (Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymą, Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą ir kt.), 1 metų tam tikros socialinio draudimo rūšies (pensijų, ligos ir kt.) stažas sukaupiamas, jeigu tos rūšies valstybinio socialinio draudimo įmokos mokėtos nuo 12 minimaliųjų mėnesinių algų sumos. Jei valstybinio socialinio draudimo įmokos už asmenis sumokėtos nuo sumos, mažesnės kaip minimalioji mėnesinė alga, įskaitomas proporcingai mažesnis tam tikros draudimo rūšies socialinio draudimo stažas. Šiuo metu kas ketvirtas darbo rinkos dalyvis išeina į pensiją nesukaukęs būtinojo pensijų socialinio draudimo stažo, o tai lemia, kad jų socialinio draudimo senatvės pensija vidutiniškai perpus mažesnė nei tų, kurie sukaupia visą stažą socialinio draudimo senatvės pensijai gauti. Pritarus pateiktam siūlymui, padidėtų asmenų, kurie išeina į pensiją nesukaukę būtinojo pensijų socialinio draudimo stažo, skaičius.

1.2. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatytos išimtys siejamos su draudžiamąjo (apdraustojo) asmens teisiniu statusu, o Seimo nario pasiūlyme išimtį siūloma sieti su draudėjo teisiniu statusu, t. y. buvimu daugiabučio namo bendrija.

1.3. Būtų pažeistas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas, nes asmenys, atliekantys tas pačias pareigas skirtingą teisinę formą turinčiuose juridiniuose asmenyse, turėtų skirtingas socialines garantijas.

2. Nepritarti Seimo nario P. Urbšio 2018 m. kovo 28 d. pasiūlymui dėl Įstatymo projekto dėl šio nutarimo 1.1 bei 1.3 papunkčiuose nurodytų priežasčių ir atsižvelgiant į tai, kad:

2.1. Šiuo metu draudėjų duomenys Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registre tvarkomi pagal draudėjų tipus, kurie yra tapatūs Juridinių asmenų registre bei Mokesčių mokėtojų registre naudojamiems įmonių tipams. Tokio draudėjų tipo kaip nevyriausybinė organizacija nėra, kol kas nėra sukurtas ir nevyriausybinių organizacijų registras, kuris kauptų duomenis apie šias organizacijas, jų veiklą ir pobūdį.

2.2. Siūlymas taikyti išimtį tik socialines paslaugas teikiančioms nevyriausybiniams organizacijoms būtų sunkiai įgyvendinamas praktikoje. Kaip minėta, šiuo metu nekaupiama informacija apie šių organizacijų veiklos pobūdį, todėl būtų sunku identifikuoti, kokias ir kokios apimties paslaugas jos teikia.

2.3. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatytos išimtys siejamos su draudžiamąjo (apdraustojo) asmens teisiniu statusu, o Seimo nario pasiūlyme išimtį siūloma sieti su draudėjo teisiniu statusu, t. y. buvimu nevyriausybine organizacija.

3. Nepritarti Seimo narių V. Ačienės, A. Norkienės ir G. Burokienės 2018 m. balandžio 5 d. pasiūlymui dėl Įstatymo projekto dėl šio nutarimo 1.1 bei 1.3 papunkčiuose nurodytų priežasčių ir atsižvelgiant į tai, kad:

3.1. Šiuo metu darbdaviams teisės aktuose nėra nustatytas įpareigojimas Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms teikti informaciją apie atskirais valstybės ar savivaldos institucijų teisės aktais pareigybėms nustatytus darbo laiko normatyvus. Taip pat darbdaviai, vadovaudamiesi Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms kiekvieną mėnesį teikia praėjusio mėnesio duomenis tik apie apdraustųjų asmenų dirbtas ir nedirbtas dienas, neišskirdami tomis dienomis dirbtų (nedirbtų) valandų skaičiaus. Įpareigojus visus darbdavius teikti informaciją apie nustatytus darbo laiko normatyvus, apdraustųjų asmenų dirbtas valandas, padidėtų jų administracinė našta – reikėtų daugiau laiko duomenims apie nustatytus darbo laiko normatyvus, dirbtas valandas susisteminti ir perduoti Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms, taip pat padidėtų programinės įrangos, reikalingos nurodytiems veiksams atlikti, diegimo išlaidos.

3.2. Nustačius, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos privalo rinkti, apdoroti ir kaupti duomenis apie apdraustiesiems asmenims nustatytus darbo laiko normatyvus, jų dirbtas darbo valandas, išaugtų ir Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų žmogiškųjų ir materialinių išteklių, reikalingų papildomai informacijai apie kiekvieną apdraustąjį asmenį apdoroti, poreikis. Valstybinio socialinio draudimo fondo

valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2018 metais apdraustųjų visų rūšių valstybinio socialinio draudimo asmenų skaičius siekė 1 mln. 330 tūkst.

4. Nepritarti Seimo nario E. Pupinio 2018 m. balandžio 5 d. pasiūlymui dėl Įstatymo projekto, patikslintam 2019 m. kovo 13 d. pasiūlymu, dėl to, kad Seimas 2018 m. birželio 28 d. priėmė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1336, kuris nustato, kad tais atvejais, kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis negu Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, draudėjas apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, apskaičiuoja nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio ir papildomai iš savo lėšų sumoka apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas nuo sumos, kurią sudaro skirtumas tarp ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos ir apdraustojo apskaičiuoto darbo užmokesčio, išskyrus atvejus, kai jie atitinkamą mėnesį turi nustatytą 0–55 procentų darbingumo lygį.

5. Nepritarti Seimo nario V. Simuliko 2018 m. balandžio 18 d. pasiūlymui dėl Įstatymo projekto dėl šio nutarimo 1.1, 3.1 ir 3.2 papunkčiuose nurodytų priežasčių ir atsižvelgiant į tai, kad:

5.1. Seimas 2019 m. vasario 12 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1961, kuriuo nustatė, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. valstybės lėšomis pensijų ir nedarbo socialiniu draudimu bus draudžiami nesukakę senatvės pensijos amžiaus vienas iš neįgalaus asmens, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, tėvų (įtėvių) arba asmuo, paskirtas šio neįgalaus asmens globėju ar rūpintoju, nuolat prižiūrintys namuose šį neįgalų asmenį (teikiantys pagalbą namuose šiam neįgaliam asmeniui), ir šie asmenys bus laikomi Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalies 1 punkte numatyta išimtimi.

5.2. Be to, siūloma nuostata būtų pažeistas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas. Asmenys, dirbdami tomis pačiomis sąlygomis, turėtų skirtingas socialines garantijas, nes, atsižvelgiant į jų vykdomas funkcijas, skirtąsi darbdavio už juos mokamų socialinio draudimo įmokų suma.

6. Nepritarti Seimo narių G. Skaistės ir M. Majausko 2018 m. lapkričio 8 d. pasiūlymui dėl Įstatymo projekto dėl šio nutarimo 1.1, 1.3, 2.1 ir 2.3 papunkčiuose nurodytų priežasčių.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

... priėmimo ir
dokumentų valdymo skyriaus
stilištė
Viktorija Balčiūtė-Starkuvienė
2019-05-08

... skyriaus patarėja
Antarė Bertauskienė
2019-05-08

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukairaitis
2019-05-09